

Notitie

Referentienummer
PN327505

Kenmerk
SW327505

Betreft

Actualisatie natuurtoets (oplegnotitie) in het kader van herziening van het bestemmingsplan Broekhorn (deel Rietlanden)

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

BPD is voornemens Broekhorn te ontwikkelen. Voorliggend onderzoek betreft een actualisatie van een verkennend en aanvullend natuuronderzoek van eerder uitgevoerde onderzoeken uit 2007 en 2012¹ met betrekking tot de herziening bestemmingsplan Broekhorn, betreffende het deel Rietlanden (voortaan plangebied).

Het natuuronderzoek heeft plaatsgevonden in Broekhorn te Heerhugowaard naar het voorkomen van beschermde flora en fauna en specifiek naar vissen, amfibieën en vleermuizen. Tevens is tijdens de betreffende veldonderzoeken gekeken naar de (mogelijke) aanwezigheid van (andere) beschermde flora en fauna en beschermde gebieden.

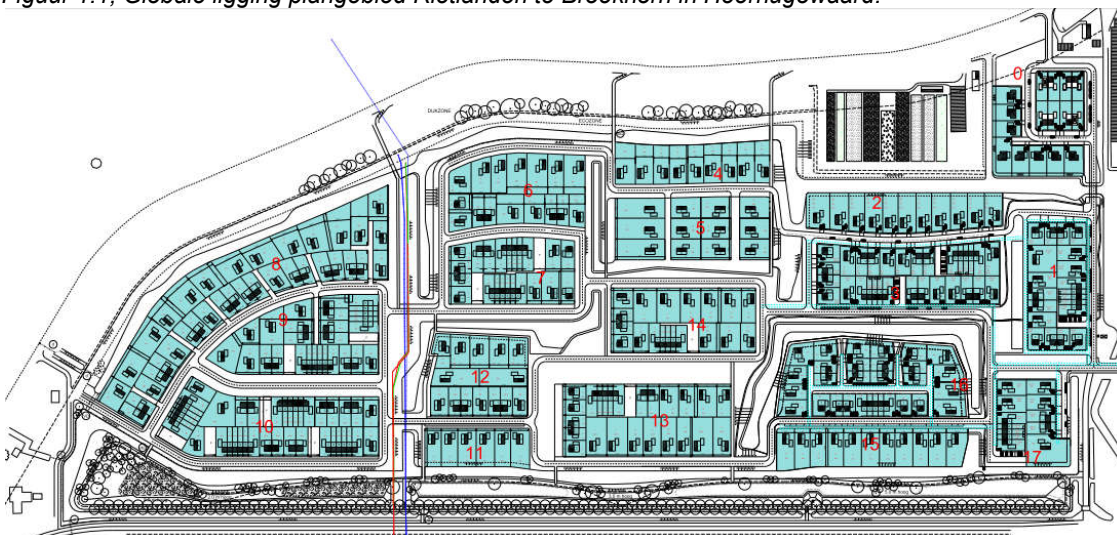
1.2 Het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de westkant van Heerhugowaard, ingeklemd tussen de N242 en het kanaal Alkmaar-Omval-Kolhorn. In de huidige situatie wordt het gebied gebruikt als akkerbouw en braakliggend terrein met een enkele woning (zie figuur 1.1 - 1.3).

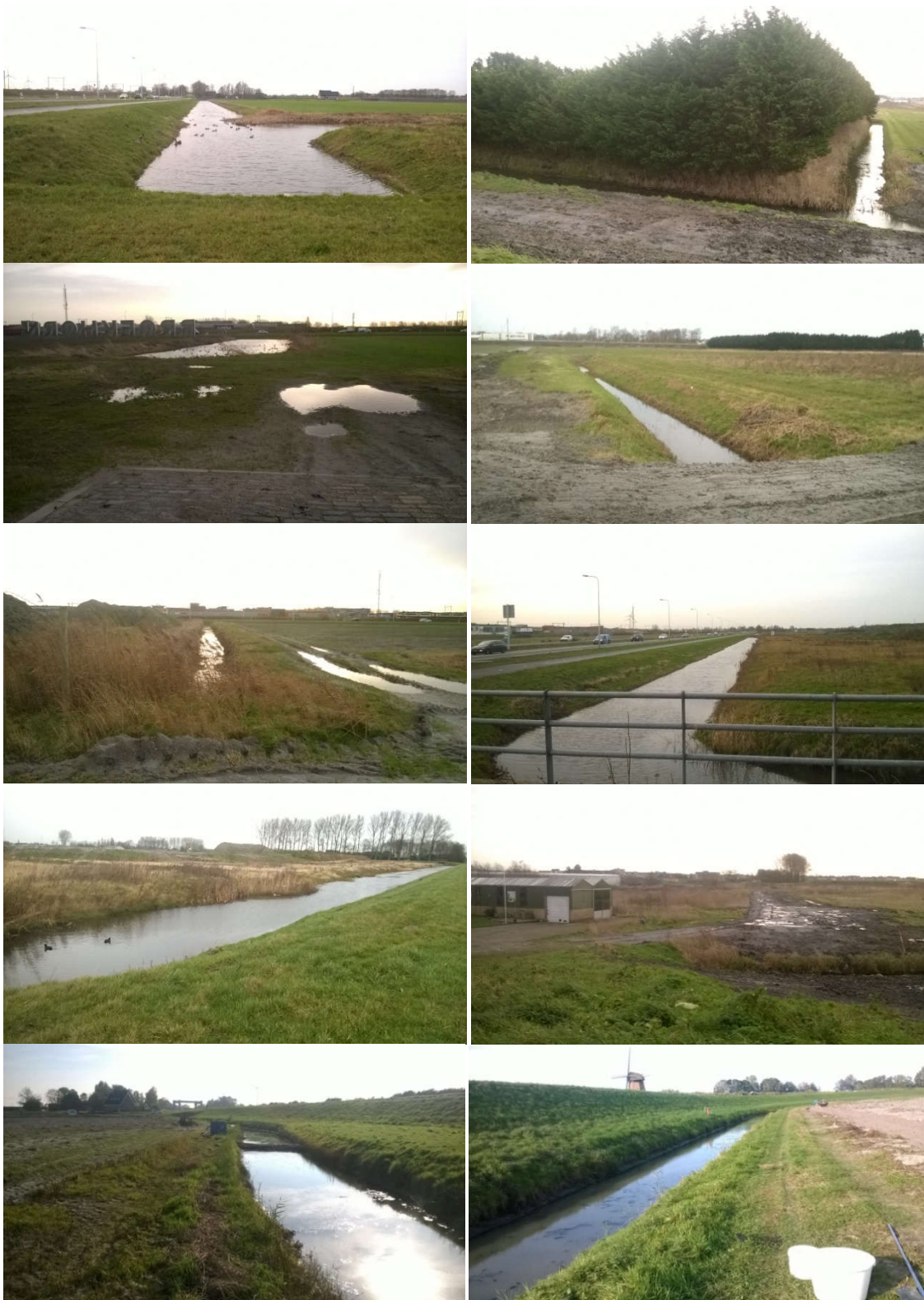
¹ Grontmij Nederland B.V., Natuurtoets Broekhorn 2007 en 2012

Figuur 1.1, Globale ligging plangebied Rietlanden te Broekhorn in Heerhugowaard.

Figuur 1.2, Ligging plangebied

Figuur 1.3, Indruk plangebied (foto's ing. D. van der Veen, december 2015)

2 Flora- en faunawet

2.1 Inleiding

De ecologische werkzaamheden bestaan uit het inventariseren van beschermde vissen, amfibieën en vleermuizen en overige beschermde flora en fauna. In tabel 1 staat aangegeven wanneer de inventarisaties hebben plaatsgevonden. In tabel 1 staat weergegeven op welke data en onder welke omstandigheden de inventarisaties hebben plaatsgevonden.

Op 17-12-2015 is een verkennend veldbezoek uitgevoerd om te beoordelen in hoeverre de situatie is veranderd ten opzichte van 2012. Hieruit komt naar voren dat alleen de teensloot parallel aan Kanaal Alkmaar-Omvang-Kolhorn vergraven is tussen oktober en december 2015. Desbetreffende sloot is alvorens onderzocht op aanwezige vissen op 28 oktober 2015. Daarnaast is het zanddepot constant aan verandering onderhevig door aan- en afvoer van grond.

Tabel 1. Weersomstandigheden veldbezoeken

Datum	Tijd	Type inventarisatie	Weersomstandigheden
26-06-2012	22:04 – 00:04	Vleermuizen	18°C, windkracht 1, droog, bewolkt
26-06-2012	22:04 – 00:04	Amfibieën	18°C, windkracht 1, droog, bewolkt
28-06-2012	03:23 – 05:23	Vleermuizen	15°C, windkracht 1, droog, bewolkt
02-07-2012	03:25 – 05:25	Vleermuizen	13°C, windkracht 2, droog, licht bewolkt
10-07-2012	03:33 – 05:33	Vleermuizen	14°C, windkracht 1, droog, bewolkt
10-07-2012	21:58 – 23:58	Vleermuizen	19°C, windkracht 1, droog, bewolkt
10-07-2012	20:58 – 23:58	Amfibieën	19°C, windkracht 1, droog, bewolkt
17-07-2012	03:40 – 05:40	Vleermuizen	16°C, windkracht 3, droog, bewolkt
18-07-2012	08:00 – 12:30	Vissen	16°C, windkracht 3, droog, bewolkt
23-07-2012	21:43 – 23:43	Vleermuizen	20°C, windkracht 1, droog, helder
23-07-2012	20:43 – 23:43	Amfibieën	20°C, windkracht 1, droog, helder
27-07-2012	03:55 – 05:55	Vleermuizen	19°C, windkracht 1, droog, helder
27-08-2012	20:38 – 22:38	Vleermuizen	18°C, windkracht 2, droog, bewolkt
04-09-2012	04:57 – 06:57	Vleermuizen	12°C, windkracht 2, droog, licht bewolkt
11-09-2012	05:08 – 07:08	Vleermuizen	13°C, windkracht 2, droog, licht bewolkt
20-09-2012	19:44 – 21:44	Vleermuizen	12°C, windkracht 2, droog, licht bewolkt
25-09-2012	19:31 – 21:31	Vleermuizen	16°C, windkracht 3, droog, bewolkt
04-10-2012	05:46 – 07:46	Vleermuizen	11°C, windkracht 2, motregen, bewolkt
28-10-2015	14:00 – 17:00	Vissen	13°C, windkracht 1, droog, bewolkt
15-06-2016	22:00 – 23:30	Amfibieën	16°C, windkracht 1, droog, licht bewolkt
15-06-2016	22:00 – 23:30	Vleermuizen	16°C, windkracht 1, droog, licht bewolkt
05-07-2016	21:30 – 23:00	Amfibieën	15°C, windkracht 0, droog, licht bewolkt

2.2 Vissen

Onderzoeksmethode

Het onderzoek is middels het gebruik van elektrische visapparatuur uitgevoerd ondersteund door bemonstering met een schepnet. Hierbij is o.a. gebruik gemaakt van een grote steeknet (standaardmodel RAVON, gestrekte maaswijdte 3 mm, net-grootte 70x40 cm) een emmer en een kuip. De visseninventarisatie is op 18-07-2012 en 28-10-2015 uitgevoerd door ecologisch adviesbureau E.C.O.-logisch en Sweco. De visseninventarisatie is uitgevoerd conform de door RAVON opgestelde richtlijnen². Desbetreffende ecologen zijn in het bezit van een ontheffing tot het verrichten van bij Flora- en faunawet verboden handelingen (zoals mitigerende maatregelen), ten behoeve van onderzoek naar flora en fauna in Nederland. Tevens lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en gecommiteerd aan de gedragscode van de NGB.

² Spikmans, F. T. de Jong, F.G.W.A. Ottburg & J. Kranenbarg, 2008, Methodiek en richtlijnen voor verspreidingsonderzoek naar bittervoorn, kleine modderkruiper en grote modderkruiper. Stichting RAVON, Nijmegen.

Resultaten

Tijdens aanvullend onderzoek is van de tabel 2/3 vissen alleen één beschermde vissoort aangetroffen binnen het plangebied. Dit betreft een individu van de bittervoorn (tabel 3) binnen het plangebied. Tijdens een eerdere visseninventarisatie in 2007 zijn geen beschermde vissen aangetroffen³. De bittervoorn is in 2012 aangetroffen in een watergang die middels een inlaatbare duiker in verbinding staat met het kanaal (zie figuur 2.4). De watergang is aan één zijde afgesloten door een dam en aan de andere zijde middels een stuw verbonden met een andere watergang. De verwachting is dat de bittervoorn via de inlaatduiker in de watergang is gekomen. Desbetreffende sloot is in 2015 wederom onderzocht. Tijdens dit onderzoek zijn geen beschermde vissen aangetroffen. Er zijn wel een tiental algemene driedoornige stekelbaarsjes en 3 larven van de bruine kikker gevangen en overgezet. De gevangen vissen en amfibieën zijn overgezet in het naastgelegen kanaal.

Effectanalyse

Tijdens de visseninventarisatie in 2015 is de bittervoorn niet meer aangetroffen in de teensloot naast het Kanaal in het plangebied. Er zijn tevens geen grote mosselen aangetroffen, waar de bittervoorn zijn eitjes kan afzetten. Maar omdat in 2012 wel één exemplaar van de beschermde bittervoorn is aangetroffen, bestaat de mogelijkheid dat de bittervoorn alleen in de zomer gebruikt maakt van deze sloot. De bittervoorn trekt in het algemeen in de winter naar diepere watergangen zoals het kanaal.

Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de bittervoorn op één locatie (zie fig. 2.4) voorkomt binnen het plangebied. Ten behoeve van de ontwikkeling van Broekhorn worden enkele watergangen (deels) gedempt. Uiteindelijk zal dit worden gecompenseerd door het graven van nieuw open water met natuurvriendelijke oevers. Tijdens het dempen/vergraven van de watergangen kan verstoring van bittervoorn optreden. Voor deze zwaardere beschermde soort is tot en met 2018 een Flora- en faunawet ontheffing verleend met kenmerk FF/75C/2012/0351, waarbij de mitigerende en compenserende maatregelen van kracht zijn (zie par. 4.1).

2.3 Amfibieën

Onderzoeksmethode

In de periode juni - juli 2012 is aan de hand van kooractiviteit de rugstreepad geïnventariseerd. Het plangebied is driemaal bezocht om deze soort te inventariseren. De rugstreepad kan onder goede weersomstandigheden tot in augustus waarneembaar zijn, daarom is er eveneens aandacht besteed aan kooractiviteit van deze soort tijdens vleermuisinventarisaties. Tevens is er geluisterd naar andere soorten amfibieën en is er tijdens de visinventarisatie aandacht besteed aan de aanwezigheid van individuen, ei-snoeren en larven. Dit is wederom in de avondschemer van 15 juni en 5 juli 2016 gedaan, waarbij wederom geen rugstreepadden, ei-snoeren en larven van de rugstreepad aangetroffen zijn.

Resultaten

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen gedaan van zwaardere beschermde amfibieën (tabel 2 en/of 3) zoals de rugstreepad. Algemene beschermde soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet zijn wel aangetroffen. Dit betreffen de bastaardkikker en kleine watersalamander. In dit kader zijn geen effecten voorzien en geen vervolgpcedures noodzakelijk.

Effectanalyse

In oktober 2015 is de situatie niet wezenlijk veranderd aangetroffen ten opzichte van 2012, waardoor de kans verwaarloosbaar is dat de rugstreepad in de tussentijd het plangebied heeft gekoloniseerd. Er is wel geschikt leefgebied aanwezig. Bovendien veranderd het terrein als er zandig

³ Van der Goes en Groot 2007. Broekhorn. Inventarisatie beschermde fauna 2007. G&G-rapport 2007-13

substraat aangebracht wordt in de toekomst. Daarom zal, om effecten uit te sluiten, de permanente plassen opgedroogd/dichtgemaakt moeten worden alvorens de voortplantingsperiode begint in april. Daarmee wordt voorkomen dat er ei-afzet plaatsvindt in laagstaande wateren. Hiermee dient tevens rekening gehouden te worden als natte oevers vergraven moeten worden in de voortplantingsperiode (april – september). Om effecten uit te sluiten zal voorafgaand aan vergraven of dempen van watergangen een ecologische inspectie uitgevoerd moeten worden naar ei-snoeren. Als blijkt dat er ei-snoeren in te vergraven/te dempen watergangen voorkomen, dan is ontheffing wel noodzakelijk.

2.4 *Vleermuizen*

Onderzoeksmethode

Het inventariseren van vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van winterverblijven, zomer- en kraamverblijven, alsmede vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen (zie hst. 3.3). De inventarisaties in 2011 en 2012 zijn uitgevoerd conform het destijds vigerend Vleermuisprotocol 2012⁴. Onderstaand wordt aangegeven op welke wijze het onderzoek uitgevoerd is. In tabel 1 staat weergegeven op welke data en onder welke omstandigheden de inventarisaties hebben plaatsgevonden. Vanwege de omvang van het plangebied en het grote aantal potentiële verblijfplaatsen is het plangebied onderverdeeld in vier deelgebieden. Een deelgebied is door één persoon per inventarisatie onderzocht. Onderstaand wordt aangegeven op welke wijze het onderzoek is uitgevoerd.

Zomer- en kraamverblijven

In de periode 15 mei tot 15 juli 2012 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven van vleermuizen. Deze inventarisatie bestond uit drie ronden per deelgebied, waarvan twee ronden in de vroege ochtend van circa twee uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst zijn uitgevoerd en één ronde in de avond vanaf zonsondergang tot circa twee uur na zonsondergang in verband met de laatvlieger.

Paarverblijven en zwermplaatsen

In de periode van 15 juli tot 15 september 2012 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisaties bestonden uit twee ronden per deelgebied. Eén van deze inventarisatie is uitgevoerd in de late avond en één ronde is in de vroege ochtend uitgevoerd, vanaf circa drie uur voor zonsopkomst.

Winterverblijven

Tijdens de inventarisaties is aandacht besteed aan het middernachtzwermen van vleermuizen bij potentiële winterverblijven. Een gerichte inventarisatie naar de aanwezigheid van winterverblijven is niet uitgevoerd omdat alle te slopen bebouwing reeds gesloopt is.

Vliegroutes en foerageergebied

Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied is simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd en er is tevens op 15 juli 2016 geluisterd. Dit is gelijktijdig gedaan met het veldbezoek naar de rugstreeppad.

De inventarisatie met betrekking tot vleermuizen worden met behulp van een batdetector uitgevoerd. Er is gewerkt met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Hiermee kunnen de ultrasonische geluiden, die vleermuizen tijdens het vliegen uitzenden, voor het menselijk gehoor hoorbaar gemaakt worden. Indien noodzakelijk is gebruik gemaakt van opnameapparatuur. Bij twijfel is het geluid opgenomen en geanalyseerd in het hiervoor speciaal ontworpen computerprogramma Batsound. De inventarisaties zijn uitgevoerd door Bureau E.C.O- logisch.

⁴ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2012. Vleermuisprotocol 2012, 24 februari 2012

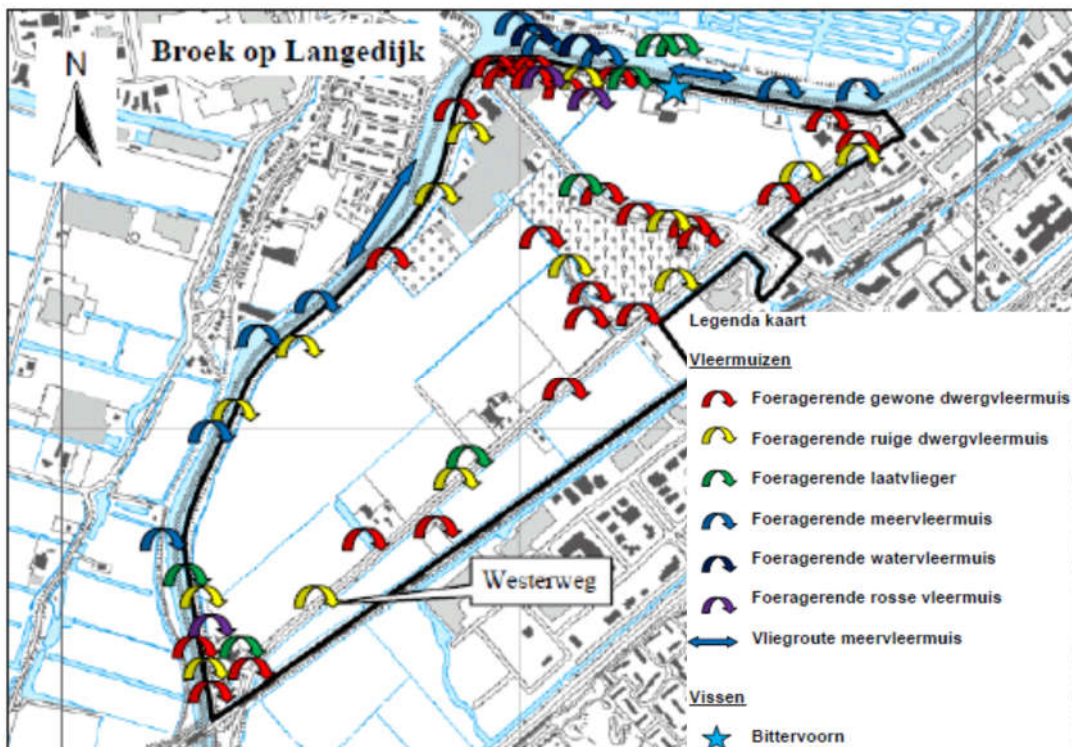
Onderzoeksresultaten

Er is geen zwermgedrag waargenomen wat kan duiden op de aanwezigheid van winterverblijven van vleermuizen. Er zijn geen zomer- en kraamverblijven van vleermuizen aangetroffen. En er zijn geen paarverblijven en zwermplaatsen van vleermuizen aangetroffen.

Aan de rand van het plangebied is een vliegroute waargenomen van de meervleermuis, het gaat hierbij om vier individuen die boven het kanaal Alkmaar-Omval-Kolhorn, tijdens meerdere inventarisaties, zijn waargenomen. Er zijn verschillende soorten vleermuizen foeragerend binnen het plangebied waargenomen. Dit betreft de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. Hierbij is het kanaal Omval-Kolhorn een belangrijke foerageerzone voor de meer- en watervleermuis. Daarnaast is het zwaartepunt van vleermuisactiviteit te vinden rondom gebouwen aan de Westdijk 14, in het noordoosten van het gebied. Rondom de erfbeplanting en een aangrenzend huis bevindt zich een belangrijke foerageerzone voor de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis (zie fig. 2.4).

Effectanalyse

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen (tabel 3) aangetroffen. Er is een vliegroute van de meervleermuis buiten het plangebied ter hoogte van de dijk waargenomen, deze bestond uit 4 individuen. De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis zijn foeragerend aangetroffen buiten het plangebied ter hoogte van de Provinciale weg en de woning aan de Westdijk 14. Er is geen belangrijk foerageergebied aangetroffen boven het deel Rietlanden (zijnde plangebied), door ontbreken van duidelijke foerageerzones zoals bosjes. In dit kader zijn geen negatieve effecten voorzien en zijn geen vervolgpcedures nodig.

Figuur 2.4, Resultaten vleermuis- en visinventarisatie

2.5 *Vogels*

Uit eerdere (2007 en 2012) onderzoeken en recente waarnemingen (waarneming.nl) komt naar voren dat in de directe omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van een aantal vogels als huismus, buizerd, sperwer, gierzwaluw, een groot aantal watervogels, et cetera. Er zijn geen waarnemingen bekend van jaarrond beschermde nesten of bijbehorend leefgebied en er is geen nestindicerend gedrag van vogels, behorende bij jaarrond beschermde nesten, bekend.

Er zijn recente (2014 en 2015) waarnemingen van de categorie 5 soort oeverzwaluw bekend. Deze zijn afkomstig van het gronddepot, waarbij in elk geval minsten 9 hollen aangetroffen zijn in een steile wand.

Verkennend veldbezoek

Tijdens het verkennend veldbezoek in december 2015 is één boom aangetroffen met een relatief groot nest in een populier in het plangebied. Dit betreft mogelijk een jaarrond beschermd sperwer nest. Desbetreffende boom mag niet gekapt worden en het nest mag niet verstoord worden zonder een Flora- en faunawet ontheffing voor dit nest. Daarnaast zijn er alleen foeragerende vogels (ganzen, meerkoet, smient, wilde eend en diverse zangvogels) aangetroffen in het plangebied.

Effectanalyse

In het plangebied is mogelijk een jaarrond beschermd sperwer nest aanwezig in een populier (fig. 2.5). Als desbetreffende boom en direct naastgelegen bomen gekapt worden dan is een aanvullend vogelonderzoek conform de (R)-BMP telling van SOVON nodig tijdens het broedseizoen om dergelijke functies uit te sluiten. Dit betreft drie bezoeken verdeeld in de periode van half maart t/m half juli.

De oeverzwaluwnesten (categorie 5) zijn buiten het broedseizoen niet beschermd en het is toegestaan om voorafgaand aan het broedseizoen potentiële nestplaatsen ongeschikt te maken om daarmee broedgevallen te voorkomen, maar alleen als van te voren is vastgesteld dat er alternatieve soortgelijke nestlocaties aanwezig zijn en blijven in de omgeving (straal van circa 5 kilometer), waar de oeverzwaluw naar kan uitwijken.

In het broedseizoen zal hiermee rekening gehouden moeten worden als het depot afgegraven en aangevuld wordt. Dit door desbetreffende delen af te zetten. Aanbevolen wordt om een grondheuvel ofwel apart aan te leggen buiten de werkzone of het werkterrein in het broedseizoen af te zetten waar de vogels broeden. Alvorens het broedseizoen is daarvoor een vogelinspectie noodzakelijk.

Alle vogels genieten bescherming onder de Flora- en faunawet. Hierbij geldt dat verstoring van broedende vogels en broedsel niet is toegestaan. Wanneer grondwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (wat loopt van circa maart tot en met juni met uitloop tot in augustus), of als maatregelen worden getroffen om verstoring te voorkomen, is er geen overtreding van de Flora- en faunawet. In dit kader zijn dan ook geen negatieve effecten voorzien en hoeven geen vervolgpcedures in gang te worden gezet. Nader onderzoek of ontheffing is daarom niet nodig. Verder dient er specifiek rekening te worden gehouden met mogelijk broedende vogels in oevers en rietkragen langs het plangebied tijdens het broedseizoen (globaal van maart t/m half juli met uitloop in augustus). Als blijkt dat er nesten met eieren of jongen aanwezig zijn, zijn verstoring beperkende maatregelen nodig. Een ecologische begeleider kan ter plekke beoordelen welke maatregelen nodig zijn om het werk doorgang te geven of te faseren.

Figuur 2.5, potentieel jaarrond beschermde sperwer nest (rode contour)

2.6 Overige soorten

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldonderzoek naar vissen, amfibieën en vleermuizen incidentele waarnemingen gedaan van tabel 1 soorten zoals de haas en egel. Er zijn geen vaste nesten bekend van jaarrond beschermde vogels in het plangebied. In het noordoosten van het gebied zijn de tabel 1 soorten zwanenbloem en grote kaardenbol aangetroffen. Er staan enkele individuen van de zwanenbloem in de binnendijkse sloot waar ook de bittervoorn is aangetroffen. Op het perceel ten zuiden hiervan, tussen de sloot en de landbouwgewassen staan circa 20 individuen van de grote kaardenbol. Op het gebouw aan Westdijk 34 is een individu van de tongvaren (tabel 2) waargenomen. Bovengenoemde soorten zijn wederom in oktober 2015 vegetatief aangetroffen.

Gezien de ligging en aard van het plangebied wordt met uitzondering van broedvogels en de tongvaren (tabel 2), niet verwacht dat andere zwaarder beschermde soorten voor zullen komen binnen het plangebied. Er zijn geen jaarrond beschermde nestlocatie van vogels bekend binnen het plangebied, maar deze kunnen wel worden verwacht. Uit de natuurtoets van 2007 blijkt met name dat erfbeplantingen geschikt zijn voor beschermde broedvogels. Voor alle vogels dat deze bescherming genieten onder de Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer tijdens de broedperiode (circa 15 maart – 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden, waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein waar grondbroeders nestelen. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

Naast de algemene beschermde tabel 1 soorten (zoals zwanenbloem en grote kaardenbol) is alleen de zwaarder beschermde tabel 2 soort: tongvaren aangetroffen op een gebouw welke buiten de ontwikkelingsplannen valt. Nader onderzoek naar deze soort en andere beschermde soorten dan hierboven genoemd is dan ook niet noodzakelijk. Voor de overige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

Figuur 2.6, aangetroffen grote kaardenbol o.a. tussen gronddepot en de N242 (rode contouren)

3 Gebiedsbescherming

3.1 *Natuurbeschermingswet*

Het plangebied (Broekhorn) bevindt zich niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument. Op circa 7 kilometer van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en Wormer- en Jisperveld en Eilandspolder. Er liggen geen ecologische relaties tussen het plangebied en deze gebieden. Er worden dan ook geen effecten verwacht van de voorgenomen ontwikkeling op de Natura 2000-gebieden. Dit volgt ook uit de Quickscan natuur van Grontmij uit 2007⁵.

3.2 *NNN*

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ecologische verbindingzone en weidevogelleefgebied en er is geen relatie met weidevogelleefgebied in de wijde omgeving, daarom is nadere toetsing niet noodzakelijk.

Langs het plangebied ligt de ecologische verbinding Schermerboezem-Kolhorn. Streefbeeld voor deze verbinding is een moerasverbinding met kleine en grotere moerasjes, al dan niet met een grasstrook. Gidssoorten voor de verbinding zijn hooibeestje, meervleermuis, noordse woelmuis, otter, rugstreeppad en waterspitsmuis.

Bij de inrichting van Broekhorn is vijf hectare natuurontwikkeling meegenomen, er is aangesloten met het ontwerp bij het streefbeeld voor de EVZ. Hierdoor wordt de NNN ter hoogte van Broekhorn versterkt.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 *Flora- en faunawet*

Uit voorliggende actualisatie natuuronderzoek is geconcludeerd dat van de beschermde tabel 2/3 soorten, de bittervoorn in watergangen verwacht wordt. Daarnaast is een potentieel jaarrond beschermde sperwer nest aangetroffen in een populier en zijn er maatregelen opgesteld ter voorkoming van effecten op de rugstreeppad en algemeen voorkomende soorten.

Bittervoorn

Ten behoeve van de ontwikkeling van Broekhorn worden enkele watergangen (deels) gedempt. Uiteindelijk zal dit worden gecompenseerd door het graven van nieuw open water met natuurvriendelijke oevers. Tijdens het dempen/vergraven van de watergangen kan verstoring van bittervoorn optreden. Voor deze zwaarder beschermde soort is tot en met 2018 een Flora- en faunawet ontheffing verleend met kenmerk FF/75C/2012/0351, waarbij de onderstaande mitigerende en compenserende maatregelen van kracht zijn. Aangezien de bittervoorn binnen het gehele werkgebied kan worden aangetroffen, worden onderstaande mitigerende maatregelen overal toegepast.

Mitigerende maatregelen

- De kritische periode van deze soort loopt globaal van april tot en met augustus. Afhankelijk van temperatuur duurt deze periode langer of korter. Dit is het voortplantingsseizoen. In deze periode mogen de dempingen niet plaats vinden, tenzij voorafgaand aan deze periode reeds alle vissen zijn weggevangen en buiten het werkgebied zijn uitgezet (en de vissen niet kunnen terugkeren naar het te dempen deel).
- Daarnaast zijn werkzaamheden in het watersysteem bij ijs op de sloten of bij een luchttemperatuur boven de 25 °C niet toegestaan. Onder deze omstandigheden is namelijk een verhoogde kans op vissterfte.
- Indien watergangen of delen van watergangen worden gedempt, worden alle vissen (en overige aanwezige soorten) weggevangen en buiten het werkgebied uitgezet. Om het afvissen te vergemakkelijken wordt het te dempen deel eerst afgedamd (in stukken van circa 100 meter)

⁵ Grontmij 2007. Natuurtoets Broekhorn. Toetsing aan de wet- en regelgeving voor natuur PN226700.

om deze vervolgens leeg te pompen. Dit leeg pompen gebeurt met een vacuümpomp met een korf. Om ervoor te zorgen dat alle vissen worden afgevangen, is het noodzakelijk dat het waterpeil daalt tot circa 5 cm boven de waterbodem.

- Naast de vissen worden tevens gastheren zoals zoetwatermosselen afgevangen en buiten het werkgebied geplaatst. Dit geldt overigens ook voor overige soorten welke tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zoals bijvoorbeeld amfibieën.
- De afgevangen vissen worden eerst verzameld in een kuip/ bak, om deze vervolgens in geschikt biotoop buiten het werkgebied uit te zetten.
- Deze werkzaamheden worden begeleid door een ter zake kundig⁷ op het gebied van vissen.

Compenserende maatregelen

- De vissen worden afgevangen en buiten het werkgebied uitgezet. Op deze manier ondervinden zij geen verdere verstoring van de werkzaamheden.
- Voor de bittervoorn wordt in de eindsituatie nieuw leefgebied in de vorm van natuurvriendelijke oevers ingericht. Het nieuwe watersysteem met natuurvriendelijke oevers vormt compensatie van de vernietiging van het bestaande systeem.
- De nieuwe inrichting vormt een verbetering van de bestaande situatie. De bestaande oeverzone is namelijk vrij steil en bezit beperkte oevervegetatie. Door een flauw talud aan te leggen, ontstaan meerdere gradiënten waar verschillende soorten kunnen ontwikkelen.
- Voor de bittervoorn wordt in de eindsituatie nieuw leefgebied in de vorm van natuurvriendelijke oevers ingericht. De nieuwe inrichting vormt een verbetering van de bestaande situatie. De bestaande oeverzone is namelijk vrij steil en bezit beperkte oevervegetatie. Door een flauw talud aan te leggen, ontstaan meerdere gradiënten waar verschillende soorten kunnen ontwikkelen.

Potentieel jaarrond beschermd sperwer nest

In het plangebied is mogelijk een jaarrond beschermd sperwer nest aanwezig in een populier (fig. 2.5). Als desbetreffende boom en direct naastgelegen bomen gekapt worden dan is een aanvullend vogelonderzoek conform de (R)-BMP telling van SOVON nodig tijdens het broedseizoen om dergelijke functies uit te sluiten. Dit betreft drie bezoeken verdeeld in de periode van half maart t/m half juli.

Oeverzwaluwnesten

De oeverzwaluwnesten (categorie 5) zijn buiten het broedseizoen niet beschermd en het is toegestaan om voorafgaand aan het broedseizoen potentiële nestplaatsen ongeschikt te maken om daarmee broedgevallen te voorkomen, maar alleen als van te voren is vastgesteld dat er alternatieve soortgelijke nestlocaties aanwezig zijn en blijven in de omgeving (straal van circa 5 kilometer), waar de oeverzwaluw naar kan uitwijken.

In het broedseizoen (wat voor de oeverzwaluw loopt van mei t/m augustus) zal hiermee rekening gehouden moeten worden als het depot afgegraven en aangevuld wordt. Dit door desbetreffende delen af te zetten. Aanbevolen wordt om een zandheuvel ofwel apart aan te leggen buiten de werkzone of het werkterrein in het broedseizoen af te zetten waar de vogels broeden.

Rugstreepad

Om effecten op de rugstreepad uit te sluiten, zullen de permanente plassen opgedroogd/dichtgemaakt moeten worden alvorens de voortplantingsperiode begint in april. Daarmee wordt voorkomen dat er ei-afzet plaatsvindt in laagstaande wateren. Hiermee dient tevens rekening gehouden te worden als natte oevers vergraven moeten worden in de voortplantingsperiode (april – september). Om effecten uit te sluiten zal voorafgaand aan vergraven of dempen van watergangen een ecologische inspectie uitgevoerd moeten worden naar ei-snoeren. Als blijkt dat er ei-snoeren in te vergraven/te dempen watergangen voorkomen, dan is ontheffing wel noodzakelijk.

Zorgplicht

In het plangebied kunnen migrerende of foeragerende tabel 2/3 beschermde fauna soorten voorkomen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties verschijnen. Het gaat hierbij om vleermuizen, amfibieën (rugstreeppad) en vogels.

- Om verstoring van migrerende overvliegende of foeragerende vleermuizen, vogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden overdag uitgevoerd te worden en dient tussen zonsopgang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (m.u.v. voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.
- Om verstoring van nesten te voorkomen wordt aanbevolen de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg half maart tot juli met uitloop tot eind augustus) uit te voeren. Als er toch in deze periode gewerkt moet worden, dient het terrein voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een deskundig ecooloog. Deze ecooloog kan passende maatregelen opstellen om verstoring van vogelnesten te voorkomen.
- Er zijn recente (2014 en 2015) waarnemingen van de categorie 5 soort oeverwaluw bekend nabij het plangebied. In het broedseizoen zal daarom rekening gehouden moeten worden met de oeverwaluw. De oeverwaluw kan bij het opbrengen van grondwallen (met name zandig substraat) binnen enkele dagen holen in steile wanden bouwen. Daarom wordt aanbevolen om een grondheuvel aan te leggen en af te zetten buiten de werkzone en/of de steile taluds te voorkomen door deze (vooral voor het weekend) te verflauwen met een minimaal talud van 1:2.
- Voor eventueel aanwezige algemene soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt wel de zorgplicht (art. 1 Ff-wet), wat betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk moet worden voorkomen.
- Aanbevolen wordt bij aantasting van locaties met kaardenbol (zie figuur 4.1), dergelijke locaties als mogelijk te ontzien, of ten dele een aantal plaggen te verplaatsen buiten het werkterrein, om vervolgens in de nieuwe situatie weer terug te plaatsen op droge delen binnen het plangebied.

Figuur 4.1, aangetroffen kaardenbol o.a. tussen gronddepot en de N242 (rode contouren)

4.2 *Natuurbeschermingswet*

Het plangebied (Broekhorn) bevindt zich niet binnen de begrenzing van een Natura 2000-gebied of een Beschermd Natuurmonument. Op circa 7 kilometer van het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden Noordhollands Duinreservaat en Wormer- en Jisperveld en Eilandspolder. Er liggen geen ecologische relaties tussen het plangebied en deze gebieden. Ervan uitgaande dat er geen grootschalige industriële activiteiten of grootschalige verkeersbewegingen zullen plaatsvinden in het plangebied en gelet op de grote afstand van het plangebied tot de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (> 7 km), zal er zeer waarschijnlijk geen sprake zijn van significante effecten als gevolg van stikstofdepositie.

Om echter het effect te kunnen kwantificeren en te bepalen of er wel of niet een melding van de activiteiten nodig is, wordt aanbevolen om een berekening in Aeries uit te voeren zodra de activiteiten van de ingreep in detail vaststaan en waar nodig een melding gedaan kan worden middels het programma Aeries.

4.3 *NNN*

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN), ecologische verbindingzone en weidevogelleefgebied en er is geen relatie met weidevogelleefgebied in de wijde omgeving, daarom is nadere toetsing niet noodzakelijk.

Verantwoording

Projectnummer : PN327505

Referentienummer : SW327505

Revisie : C0

Datum : 6 juli 2016

Auteur(s) : Ing. D. van der Veen

E-mail adres : David.vanderveen@Sweco.nl

Gecontroleerd door : Ing. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : R. Krom

Paraaf goedgekeurd :